

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄՏԱՆԴԱՐՏ

ՀՍ 34.004-98
Տ 62

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ
Գրանշանների հավաքածուներ եւ տեղեկատվության կոդավորում
Գրանշանների անվանում, նշանակում, դասակարգում եւ
տեսակավորում

Информационные технологии
Наборы символов и кодирование информации
НАЗВАНИЯ, ОБОЗНАЧЕНИЯ, КЛАССИФИКАЦИЯ И СОРТИРОВКА
СИМВОЛОВ

Information technologies
Character sets and information encoding
Characters Naming, designation, Classification and Sorting

ՀԱՅՊԵՏՄԱՆԴԱՐՏ

Պաշտոնական հրատարակություն
Երեւան

ՀՏԴ

Ծանոցային բառեր

տեղեկատվություն, փոխանակում, մշակում, տեխնոլոգիա, գրանշանների անվանում, նշանակում, դասակարգում եւ տեսակավորում

Նախաբան

1 Մշակվել եւ առաջադրվել է «ՀայՀամակարգիչ» հումանիտար տեխնոլոգիաների կենտրոնի կողմից:

2 Հաստատվել եւ գործողության մեջ է դրվել Հայպետստանդարտի կողմից:

Որոշում հմ 00, 1998.00.00

3 Գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության ստանդարտների պետական գրանցամատյանում

Հմ 000, 1998.00.00

4 Գործարկվում է առաջին անգամ:

Սույն ստանդարտը չի կարելի լրիվ կամ մասնակիորեն վերարտադրել, բազմացնել եւ տարածել որպես պաշտոնական հրատարակություն առանց Հայպետստանդարտի թույլտվության:

Հայաստանի ստանդարտ

**Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ
Գրանշանների հավաքածուներ եւ տեղեկատվության կոդավորում
գրանշանների անվանում, նշանակում, դասակարգում եւ
տեսակավորում**

**Информационные технологии
Наборы символов и кодирование информации
НАЗВАНИЯ, ОБОЗНАЧЕНИЯ, КЛАССИФИКАЦИЯ И СОРТИРОВКА
СИМВОЛОВ**

**Information technologies
Character sets and information encoding
Characters Naming, designation, Classification and Sorting**

Գործարկման թվականը՝ 1998.00.00

1. Սույն ստանդարտով սահմանվում են հայերեն լեզվով տեղեկատվության փոխանակման եւ մշակման համար գրանշանների անվանումը, նշանակումը, դասակարգումը եւ տեսակավորումը:

Սույն ստանդարտը չի սահմանում գրանշանների գրաֆիկական պատկերումը:

Սույն ստանդարտի պահանջները պարտադիր են:

2 Տեղեկատվության տեխնոլոգիաներում տեղեկատվության փոխանակման եւ մշակման ժամանակ գրանշանները պետք է համապատասխանեն ՀՍՏ 34.001 «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ. Գրանշանների հավաքածուներ եւ տեղեկատվության կոդավորում. Գրանշանների հավաքածուներ» եւ ՀՍՏ 34.003 «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ. Գրանշան-

ՀԱՏ 34.004-98

3. Հայկական գրանշանների անվանումները, նշանակումները եւ դասակարգման խմբերն ըստ բազային 16 բիթ կոդի բերված են ստորեւ: Ամեն մի դասակարգման խմբում առաջին դիրքում տրվում է գրանշանի բազային 16 բիթով կոդը, այնուհետեւ հայերեն եւ անգլերեն անվանումներն ու լատինատառ նշանակումները:

Կոդ	Հայերեն անվանում
	Անգլերեն անվանում
	Լատինատառ նշանակում

I խումբ՝ ՆՇԻՉՆԵՐ - Group I: MARKS

0010	Տառի թվային արժեքի նշիչ՝ Թվագիծ Letter's numerical value mark: NumLine ArmNum
0011	Փակագրի նշիչ՝ Պատիվ Abbreviation mark: Pativ ArmAbbrev

II խումբ՝ ՆՇԱՆՆԵՐ - Group II: SYMBOLS

0013	ՀՀ նշան (Հայաստանի Հանրապետություն, որպես նաեւ Ազգային արժույթի նշան) RA Sign (Republic of Armenia: Hayastani Hanrapetutyun - HH, as well as National Currency Sign) ArmArm
------	---

III խումբ՝ ԿՑԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - Group III: LIGATURES

0014	Կցագիր մեծատառեր «ՄՆ» Ligature of capital letters «Men-Nu» ArmCapMenNu
0015	Կցագիր փոքրատառեր «մն» Ligature of small letters «Men-Nu» ArmMenNu
0016	Կցագիր մեծատառեր «ՎՆ» Ligature of capital letters «Vev-Nu» ArmCapVevNu
0017	Կցագիր փոքրատառեր «վն» Ligature of small letters «Vev-Nu» ArmVevNu

IV խումբ՝ ԿԵՏԱԴՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆԵՐ - Group IV: PUNCTUATION AND SPECIAL SYMBOLS

0021	Հավերժության նշան Eternity Sign [Haverzh] ArmEternity
0022	«եւ»-ի նշան «ew» Sign ArmEw
0023	Վերջակետ Full Stop [Verjaket] ArmFullStop
0024	Տեքստային աջ փակագիծ Text's Right Parenthesis [Aj pakagits] ArmParenRight

0025	Տեքստային ձախ փակագիծ Text's Left Parenthesis [Dzax pakagits] ArmParenLeft
0026	Աջ չակերտ Right Quotation Mark [Aj chakert] ArmQuotRight
0027	Ձախ չակերտ Left Quotation Mark [Dzax chakert] ArmQuotLeft
0028	Ուղղակի խոսքի նշան EM Dash [Ughghaki xosqi nshan] ArmEMDash
0029	Միջակետ Middle Dot [Mijaket] ArmDot
002A	Բուլթ Separation Mark [Boot] ArmSep
002B	Ստորակետ Text's Comma [Storaket] ArmComma
002C	Միացման գծիկ En Dash [Miatsman gtsik] ArmENDash
002D	Ենթամա (վանկատման, տողադարձի նշան) Hyphen Mark [Yentamna] ArmYentamna
002E	Բազմակետ Ellipsis Points [Bazmaket] ArmEllipsis
002F	Բացականչական Exclamation Mark [Batsakanchakan] ArmExclam
0030	Շեշտ Accent [Shesht] ArmAccent
0031	Հարցական Question Mark [Hartsakan] ArmQuestion

V խումբ՝ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐ ՏԱՌԵՐ - Group V: ARMENIAN CAPITAL AND SMALL LETTERS

0032	Մեծատառ Այբ Capital Letter [Ayb] ArmCapAyb
0033	Փոքրատառ Այբ Small Letter [Ayb] ArmAyb
0034	Մեծատառ Բեն Capital Letter [Ben] ArmCapBen
0035	Փոքրատառ Բեն Small Letter [Ben] ArmBen

0036	Մեծատառ Գիմ Capital Letter [Gim] ArmCapGim
0037	Փոքրատառ Գիմ Small Letter [Gim] ArmGim
0038	Մեծատառ Դա Capital Letter [Da] ArmCapDa
0039	Փոքրատառ Դա Small Letter [Da] ArmDa

ՀԱՏ 34.004-98

003A	Մեծատառ Եջ Capital Letter [Yech] ArmCapYech
003B	Փոքրատառ Եջ Small Letter [Yech] ArmYech
003C	Մեծատառ Չա Capital Letter [Za] ArmCapZa
003D	Փոքրատառ Չա Small Letter [Za] ArmZa
003E	Մեծատառ Է Capital Letter [E] ArmCapE
003F	Փոքրատառ Է Small Letter [E] ArmE
0040	Մեծատառ Ըթ Capital Letter [At] ArmCapAt
0041	Փոքրատառ Ըթ Small Letter [At] ArmAt
0042	Մեծատառ Թո Capital Letter [To] ArmCapTo
0043	Փոքրատառ Թո Small Letter [To] ArmTo
0044	Մեծատառ Ժե Capital Letter [Zhe] ArmCapZhe
0045	Փոքրատառ Ժե Small Letter [Zhe] ArmZhe
0046	Մեծատառ Ինի Capital Letter [Ini] ArmCapIni
0047	Փոքրատառ Ինի Small Letter [Ini] ArmIni
0048	Մեծատառ Լյուն Capital Letter [Lyun] ArmCapLyun
0049	Փոքրատառ Լյուն Small Letter [Lyun] ArmLyun
004A	Մեծատառ Խե Capital Letter [Khe] ArmCapKhe
004B	Փոքրատառ Խե Small Letter [Khe] ArmKhe

004C	Մեծատառ Ծա Capital Letter [Tsa] ArmCapTsa
004D	Փոքրատառ Ծա Small Letter [Tsa] ArmTsa
004E	Մեծատառ Կեն Capital Letter [Ken] ArmCapKen
004F	Փոքրատառ Կեն Small Letter [Ken] ArmKen
0050	Մեծատառ Հո Capital Letter [Ho] ArmCapHo
0051	Փոքրատառ Հո Small Letter [Ho] ArmHo
0052	Մեծատառ Ձա Capital Letter [Dza] ArmCapDza
0053	Փոքրատառ Ձա Small Letter [Dza] ArmDza
0054	Մեծատառ Դատ Capital Letter [Ghat] ArmCapGhat
0055	Փոքրատառ Դատ Small Letter [Ghat] ArmGhat
0056	Մեծատառ Ծեն Capital Letter [Tchen] ArmCapTche
0057	Փոքրատառ Ծեն Small Letter [Tchen] ArmTche
0058	Մեծատառ Մեն Capital Letter [Men] ArmCapMen
0059	Փոքրատառ Մեն Small Letter [Men] ArmMen
005A	Մեծատառ Հի Capital Letter [Hi] ArmCapHi
005B	Փոքրատառ Հի Small Letter [Hi] ArmHi
005C	Մեծատառ Նու Capital Letter [Nu] ArmCapNu
005D	Փոքրատառ Նու Small Letter [Nu] ArmNu

005E	Մեծատառ Շա Capital Letter [Sha] ArmCapSha
005F	Փոքրատառ Շա Small Letter [Sha] ArmSha
0060	Մեծատառ Վո Capital Letter [Vo] ArmCapVo
0061	Փոքրատառ Վո Small Letter [Vo] ArmVo
0062	Մեծատառ Չա Capital Letter [Cha] ArmCapCha
0063	Փոքրատառ Չա Small Letter [Cha] ArmCha
0064	Մեծատառ Պե Capital Letter [Pe] ArmCapPe
0065	Փոքրատառ Պե Small Letter [Pe] ArmPe
0066	Մեծատառ Ջե Capital Letter [Je] ArmCapJe
0067	Փոքրատառ Ջե Small Letter [Je] ArmJe
0068	Մեծատառ Ռա Capital Letter [Ra] ArmCapRa
0069	Փոքրատառ Ռա Small Letter [Ra] ArmRa
006A	Մեծատառ Սե Capital Letter [Se] ArmCapSe
006B	Փոքրատառ Սե Small Letter [Se] ArmSe

006C	Մեծատառ Վեվ Capital Letter [Vev] ArmCapVev
006D	Փոքրատառ Վեվ Small Letter [Vev] ArmVev
006E	Մեծատառ Տյուն Capital Letter [Tun] ArmCapTyun
006F	Փոքրատառ Տյուն Small Letter [Tyun] ArmTyun
0070	Մեծատառ Րե Capital Letter [Re] ArmCapRe
0071	Փոքրատառ Րե Small Letter [Re] ArmRe
0072	Մեծատառ Յո Capital Letter [Tso] ArmCapTso
0073	Փոքրատառ Յո Small Letter [Tso] ArmTso
0074	Մեծատառ Վյուն Capital Letter [Vyun] ArmCapVyoun
0075	Փոքրատառ Վյուն Small Letter [Vyun] ArmVyoun
0076	Մեծատառ Փյուր Capital Letter [Pyr] ArmCapPyr
0077	Փոքրատառ Փյուր Small Letter [Pyr] ArmPyr
0078	Մեծատառ Զե Capital Letter [Ke] ArmCapKe
0079	Փոքրատառ Զե Small Letter [Ke] ArmKe

ՀԱՏ 34.004-98

VI խումբ՝ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԳՐԱՆՇԱՆՆԵՐ ԵՒ ՏԱՌԱՅԻՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ - Group VI: ADDITIONAL LETTERS AND SIGNS

007A	Մեծատառ Օ (Աօ, Աւ) Capital Letter [O] (AW, Aw) ArmCapO
007B	Փոքրատառ օ (աւ) Small Letter [o] (aw) ArmO
007C	Մեծատառ Ֆե (ՓՅ, Փհ) Capital Letter [Fe] (PH, Ph) ArmCapFe
007D	Փոքրատառ Ֆե (փհ) Small Letter [Fe] (ph) ArmFe

007E	Ապաթարց (Գաղտնավանկի «Ը») Apostrophe (Hidden «At») ArmApostrophe
------	--

4. Հայկական գրանշանների տեսակավորումը կատարվում է ըստ կոդի աճման կարգով:
Հերթականությունը եւ համարը համընկնում են բազային կոդի հետ:

Հայհամակարգիչ կենտրոնի
տնօրեն

Վահրամ
Մխիթարյան

Պատասխանատու
կատարող

Հովիկ
Մելիքյան